dosarul nr.2-26157/23
2-23177637-12-2-13122023

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

01 iulie 2024
mun.Chișinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Lupașcu Natalia
grefier Brega Cristiana

examinând în şedinţă publică, în procedură contencioasă, cauza civilă la acţiunea depusă de Maximciuc Galina către Cojocari Serghei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Ciocana mun.Chișinău privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,

și acțiunea reconvențională lui Cojocari Serghei către Maximciuc Galina, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Rîșcani mun.Chișinău privind determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Poziția și argumentele participanților la proces

Argumentele și pretențiile reclamantului

La data de 12.12.2023 Maximciuc Galina a depus cererea de chemare în judecată către Cojocari Serghei privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copil minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii depuse a indicat că Maximciuc Galina și pârâtul Cojocari Serghei, sunt în relații de căsătorie. Căsătoria a fost înregistrată la OSC Rîșcani, mun. Chișinău cu nr. 1043, la data de 14.10.2011. Din relația de căsătorie cu pârâtul a rezultat un copil minor comun *****.

Notază că între soți viața de familie a ajuns într-o situație dificilă astfel nu mai comunică în interes familiar, iar restabilirea relațiilor familiale nu mai este posibilă. Din cauza problemelor provocate de pârât, a conflictelor continue, a faptului că pârâtul manifestă un comportament violent din punct de vedere fizic și psihologic în raport cu Maximciuc Galina, a decis să înainteze respectiva cerere.

Ținând cont de faptul că a fost supusă violenței în familie, solicită desfacerea căsătoriei fără acordarea termenului de împăcare, prevăzut de art 37 alin. (4) Codul familiei.

Precizează reclamanta că în prezent se află în proces de evaluare psihologică, în urma căreia va fi emis Raportul de evaluare psihologică pentru constatarea suferințelor psihice la care a supus-o pârâtul prin actele de violență.

Având în vedere că între soți nu există o înțelegere privitor la locul de trai al copiilor minori, potrivit art. 38 alin. (2) lit. d) din Codul Familiei, în cazul lipsei unui acord între soți prevăzut sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soți, instanța judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinți vor locui copiii minori după divorț.

Circumstanțele de fapt demonstrează că reclamanta participă activ și interesat în procesul de creștere și întreținere a copiilor minori comuni, ceea ce o îndreptățește pe aceasta de a solicita stabilirea domiciliului copilului minor *****, cu mama acestuia - Maximciuc Galina. Totodată, oportunitatea stabilirii locului de trai a copiilor minori comuni cu mama, rezultă și din atașamentul copiilor față de mamă cît și a mamei față de copii.

Totodată reieșind din specificul locului de muncă a soțului - șofer de tir, nu consideră potrivit de a fi stabilit domiciliul copilului cu el, din motiv că acesta este în mare parte plecat peste hotare și nu are posibilitatea de a îngriji de copil.

La fel, în baza art. 74, 76 din Codul Familiei reclamanta solicită încasarea de la pârât a pensiei de întreținere pentru copilul minor într-o sumă bănească fixă indicând că pârâtul este angajat în câmpul muncii și poate avea venituri fluctuabile neoficiale, suficient de mari pentru a acoperi suma de 4000 MDL pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

Menționează că între părinți nu există vreun acord sau contract încheiat cu privire la modul de plată a pensiei de întreținere sau forma de contribuție la îngrijirea copiilor minori comuni comun. Chiar dacă în nenumărate reclamanta l-a informat pe pîrît care sunt cheltuielile de întreținere suportate de reclamantă, acesta a rămas pasiv la contribuirea financiară în scopul întreținerii copiilor minori comuni.

Consideră reclamanta că încasarea pensiei de întreținere în mărime de 4000 MDL pentru copilul minor comun ar reprezenta o contribuție decentă la creșterea și întreținerea acestuia.

Cheltuielile lunare pentru întreținerea unui copil în orașele mari sunt aproximativ de 8000 MDL, acestea constituite: alimentația, medicamentele, serviciile comunale, școala, îmbrăcămintea, încălțămintea, diferite activități extracuriculare și alte cheltuieli. Astfel, urmează a fi încasat din contul pîrîtului a pensiei de întreținere în mărime de 4000 MDL, pentru copilul minor comun până la atingerea majoratului acestuia, ceea ce reprezintă 50% din cheltuielile pe care le suportă, iar contribuția pîrîtului ar avea ca impact eminent creșterea și educarea copilului minor comun.

Notează că în anul 2023 Banca Națională a Moldovei a publicat datele privind inflația și aceasta constituie 25,9%. Prin definiție inflația reprezintă o creștere generală și continuă a prețurilor bunurilor și serviciilor de consum într-o economie, pe o anumită

perioadă de timp. Drept rezultat a fost afectată semnificativ puterea de cumpărare a cetățenilor și determinând creșterea costurilor de trai. De asemenea potrivit datelor Biroului Național de Statistica, în anul 2022, minimul de existență pentru copii în orașele mari constituie în medie 3 188,6 lei lunar.

Suma de 3 188,6 lei constituie minimul de existență pentru întreținerea unui copil, însă această sumă nu constituie și un maximum, părinții având obligația asigurării unui trai decent pentru copil. În situația în care prețurile la servicii comunale produsele alimentare și articolele de îmbrăcăminte sunt în creștere, cu fiecare lună, consideră că achitarea unei pensii de întreținere în mărime de 4000 MDL pentru copilul minor, ar constitui o sumă decentă pentru întreținerea și existența acestuia.

Solicită reclamanta desfacerea căsătoriei încheiată la OSC Rîșcani, mun. Chișinău cu nr. 1043 la data de 14.10.2011, dintre Maximciuc Galina și Cojocari Serghei; determinarea domiciliului copilului minor comun, ***** cu mama acestuia - Maximciuc Galina; stabilirea și încasarea de la Cojocari Serghei a pensiei de întreținere în mărime de 4000 MDL pentru copilul minor comun, , compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxei de stat plătită la depunerea acțiunii și a altor cheltuielilor de judecată suportate în proces.

În drept acțiunea se întemeiază pe prevederile art. art. 26 alin. (2), 33 alin. (2), 37, alin. (1) și alin. 4), 38 alin. (2) lit. d), 63 alin. (2) și alin.(3), 74 alin. (1), 75 alin. (1) și 76 din Codul Familiei al Republicii Moldova.

Poziția pârâtului

După recepționarea copiei de pe acțiune, în termenul stabilit pârâtul nu a prezentat referința.

Acțiunea reconvențională

În același timp, Cojocari Serghei a formulat acțiunea reconvențională, care prin încheierea protocolară a fost acceptată spre examinare concomitent cu acțiunea inițială.

Astfel, prin acțiunea reconvențională Cojocari Serghei a solicitat instanței determinarea domiciliul copilului minor *****, cu tatăl Cojocari Serghei; încasarea din contul Galinei Maximciuc în beneficiul lui Cojocari Serghei a pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 1/4 din salariul și/sau din alte venituri; precum și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată care vor fi suportate de reclamant în legătură cu prezentul proces.

În susținerea poziției a invocat că pentru a asigura interesul major al copilului minor *****, ar fi absolut necesar ca domiciliul acestuia să fie stabilit cu tatăl. Astfel, Cojocari Serghei dispune de condiții materiale suficiente pentru a asigura copilului său un nivel de trai decent și adecvat, pentru sănătatea și dezvoltarea fizică intelectuală și spirituală și educare. Apartamentul nr. *****, mun. Chișinău se află în proprietatea personală a lui Cojocari Serghei, fiind dobândit pînă la căsătorie.

Precizează că copilul minor tot timpul a locuit anume la această adresă, respectiv îi este cunoscut și apropiat mediul ambiant, nefiind necesară mutarea cu traiul la o altă adresă.

La fel, Cojocari Serghei dispune de un loc de muncă permanent, fiind angajat în cadrul S.R.L. ’’InterArsi Trans” fapt care-i acordă posibilitatea de a avea un salariu lunar

stabil. Or, aspectul material de întreținere a copilului minor este unul care nu trebuie neglijat.

Totodată, consideră important și circumstanțe de ordin moral, deoarece menținerea în continuare a familiei nu este posibilă anume din culpa Galinei Maximciuc, care prima a și depus cerere de chemare în judecată privind desfacerea căsătoriei.

Cu referire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor remarcă faptul că nu dispune de informație privind veniturile Galinei Maximciuc din această cauză olicită încasarea pensiei de întreținere a copilului minor *****, conform proporției stabilite la art. 75 alin. (1) din Codul Familiei - 1/4 pentru un copil din salariul și/sau din alte venituri ale mamei Maximciuc Galina.

Menționează că prin depunerea acțiunii reconvenționale, se opune în felul respectiv pretenției Galinei Maximciuc din cererea de chemare în judecată inițială privind încasarea de la el a pensiei pentru întreținerea fiului ***** în mărime de 4000 lei. Cu atît mai mult că cuantumul respectiv este mult mai mare decît cel prevăzut de legislația în vigoare (1/4 din salariu) avînd în vedere salariul acestuia, de care beneficiază în cadrul SRL ''InterArsi Trans"

Reclamantul reconvențional își întemeiază acțiunea pe prevederile art. 2, 19-21, 33, 35, 37, 38, 54, 58, 63 din Codul familiei .

Poziția intervenientului accesoriu

La acest capitol se remarcă faptul că Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Ciocana mun.Chișinău și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Rîșcani mun.Chișinău nu au formulat referință cu privire la acțiunile depuse, în același timp au prezentat instanței Avizele cu privire la condițiile de trai ale Galinei Maximciuc și respectiv lui Cojocari Serghei (f.d.17, 79).

Poziția participanților în cadrul ședinței de judecată

În cadrul ședinței judiciare reclamanta Maximciuc Galina și reprezentantul acesteia, avocatul Chirilenco Svetlana au susținut integral acțiunea depusă, pe motivele de fapt și de drept invocate. Concomitent au pledat pentru respingerea acțiunii reconvenționale.

Pârâtul Cojocari Serghei în ședință nu s-a prezentat. În fața instanței pîrîtul a fost reprezentat de avocatul Barbăscumpă Dumitru, care a susținut poziția expusă în acțiunea reconvențională solicitând astfel respingerea cererii de chemare în judecată formulate de Maximciuc Galina în partea stabilirii domiciliului copilului minor și înncasarea pensiei de întreținere ca neîntemeiată. În același timp, ținînd cont de faptul că reclamanta insistă de a desface căsătoria pe cale judecătorească, recunoaște acțiunea parțial, fiind de acord cu cerința privind desfacerea căsătoriei.

Prin cererile depuse, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Ciocana mun.Chișinău și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Rîșcani mun.Chișinău au solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său.

Aprecierea instanței

Conform art.121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că la data de 14 octombrie 2011 la OSC sect.Rîșcani mun.Chișinău a fost încheiată căsătoria la între Maximciuc Galina și Cojocari Serghei, fiind trecută în Registrul de stare civilă sub nr.1043.

Se reține că din căsătorie, la 10.10.2012 s-au născut copilul minor ***** (f.d.7).

Din cele invocate de ambele părți în proces și potrivit probatoriului administrat, în prezent copilul minor ***** locuiește în mun.Chișinău împreună cu mama, Maximciuc Galina.

Cu referire la cerința privind desfacerea căsătoriei

Conform art. 48 alin. (2) din Constituția RM, familia se întemeiază pe căsătoria liber consimţită între bărbat şi femeie, pe egalitatea lor în drepturi şi pe dreptul şi îndatorirea părinţilor de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.

Potrivit art. 2 alin. (3) din Codul familiei, relaţiile familiale sunt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

În acest sens, instanţa de judecată accentuează că în condiţiile nerespectării acestor principii, soţii dispun de oportunitatea desfiinţării căsătoriei în temeiurile şi condiţiile statuate de Codul familiei, drept, care nu poate fi limitat sub nici o condiţie.

În concepția art. 37 alin.(3) și alin.(4) al Codului familiei, instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile.

La acest capitol e de subliniat că reclamanta s-a pronunțat tranșant în privința inoportunității păstrării familiei iar pârâtul la rîndul său a fost de acord cu desfacerea căsătoriei, recunoscând această pretenție.

Pornind de la normele precitate, instanța de judecată consideră că păstrarea familiei acestora în continuare este imposibilă, motiv pentru care desfacerea căsătoriei se impune ca o necesitate la caz. În susținerea acestei opinii instanța mai reține că, căsătoria este o uniune liber consimțită și nici o persoană nu poate fi impusă să încheie sau să păstreze o căsătorie împotriva voinței sale. Or, dreptul la viață privată și de familie presupune atât dreptul de a încheia o căsătorie, cât și dreptul de a o desface.

Potrivit art.3 alin.(2) lit.b) al Legii taxei de stat, pentru înregistrarea actelor de stare civilă, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în baza hotărârii instanţei judecătoreşti se achită taxă de stat în mărime de 1000 %. Prin urmare, instanța de judecată va dispune

încasarea de la părți a taxei de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în cuantum de 500 % din unitatea convenţională stabilită în Republica Moldova, de la fiecare.

Cu referire la cerința privind determinarea domiciliului copilului minor

Instanța menționează că potrivit prevederilor art. 38 alin. (2) lit. b) şi lit. d) Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia şi să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copii minori după divorţ.

De asemenea, conform art.51 alin.(2) Codul familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului.

Art. 9 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, indică că, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltratați sau neglijați de părinți sau în cazul în care părinții trăiesc separat şi se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reședință a copilului. În cazul examinării litigiilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor în cazul în care părinții locuiesc separat, să se țină cont exclusiv de interesul superior al copilului.

Prin urmare, la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanța judecătorească are îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Aceste criterii, stabilite prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

Totodată, criteriile de apreciere a interesului superior al minorului formează un ansamblu guvernat de principiul egalității, ceea ce înseamnă că nu poate reține caracterul primordial sau determinant al unuia sau altuia dintre criteriile respective.

În corespundere cu prevederile art. 63 alin. (1), (3)-(5) al Codului familiei, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial. În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent. În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în

consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Astfel, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că din căsătoria părților, s-a născut copilul minor *****, care după separarea părinților a rămas să locuiască cu mama, reclamanta Maximciuc Galina.

Cît vizează situația financiară a părinților și respectiv capacitatea întreținerii copilului minor și asigurarea unui mediu favorabil / prietenos copilului, e de menționat următoarele.

E de evidențiat că Maximciuc Galina locuiește în prezent într-un apartament cu două odăi cu suprafața de 55 m^2, amplasat în mun.Chişinău în sectorul Ciocana, ce aparține părinților reclamantei, imobil care corespunde necesităţilor pentru o dezvoltare armonioasă şi eficientă a copilului minor, fiind create condiții pentru o dezvoltare armonioasă și eficientă a copilului, fapt reflectat în Avizul - concluzie nr. 297 din 29.02.2024 prezentat de DPDC sect.Ciocana (f.d.17-18).

La rîndul său, Cojocari Serghei locuiește în apartament cu o suprafață de 50 m^2 ce-i aparține cu drept de proprietate, amplasat de asemenea în mun.Chişinău, însă în sectorul Rîșcani. Potrivit Avizului - concluzie nr. 0-110 din 28.06.2024 prezentat de DPDC sect.Ciocana, în domiciliul tatălui sunt create condiții satisfăcătoare pentru creșterea și dezvoltarea copilului (f.d.79).

După cum se poate oglindi din materialele administrate, ambii părinți sunt angajați în câmpul muncii, astfel Cojocari Serghei este angajat în calitate de șofer pe rute internaționale în cadrul SRL „INTERARSI TRANS” cu un salariu de 8000 lei lunar.

Reclamanta Maximciuc Galina este angajată în cadrul în cadrul companiei IO Digital Ltd în calitate de șef al departamentului de gestionare a editorilor, cu un salariu de funcție de 900 euro.

Instanța subliniază că ambii părinți dețin resurse financiare suficiente pentru a oferi copilului un trai decent, însă acest criteriu nu poate fi unul decisiv, urmînd a fi evaluat şi atașamentul copilului față de părinți în dependență de vârsta minorului, necesitățile acestuia.

Așa fiind, instanţei de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanţa justiţiei către mamă sau către tată, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanţa se călăuzeşte pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părinteşti.

Respectiv, imperativele asigurării celei mai bune protecţii a intereselor copilului dispun de prioritate în raport cu interesele sau sentimentele părinţilor, motiv din care protecţia, buna dezvoltare a copilului, inclusiv ataşamentul sentimental şi siguranţă acestuia vor constitui circumstanţe determinate pentru instanţă la stabilirea domiciliului copilului minor.

E de reţinut că tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale. Interesul superior al copilului reclamă

menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți. De aceea, după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală. Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului.

La caz, este de mai menţionat că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

În speță instanța conchide că tatăl nu a acordat destule garanții instanței că va dispune de timpul necesar pentru asigurarea necesităților vitale ale copilului, prin prisma faptului că acesta activează în calitate de șofer pe rute internaționale, astfel timpul de facto care poate fi acordat pentru creșterea/educarea unui copil minor și se prezumă a fi unul insuficient.

În acest sens, se reține că în cursul examinării cauzei s-a constatat că din momentul nașterii copilului acesta a fost permanent asistat de mama, tatăl Cojocari Serghei fiind frecvent în deplasări peste hotarele țării.

Instanța remarcă faptul că la momentul examinării cauzei copilul minor ***** a atins vârsta de 11 ani, elev în clasa a V-a la Liceul Teoretic „*****i” din mun. Chișinău, deci a atins o vârstă în care poate să-și exprime o opinie cu privire la problema abordată.

În urma audierii copilului minor *****, s-a constatat că tatăl copilului este foarte rezervat în comunicare cu copilul, astfel din declarațiile ultimului rezultă că nu a discutat cu tatăl pe parcursul unei perioade îndelungate de timp (mai mult de jumătate de an), existând o neînțelegere între ei, fiind atașat mai mult de mama.

Astfel, anume mama poate asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, pe cînd tata fiind șofer pe rute internaționale cu un grafic de muncă flotant, nu a demonstrat în ce mod ar putea asigura prezenţa sa fizică sau îngrijirea copilului, care la aşa vîrstă necesită o atenţie sporită şi dedicaţie.

Aici e de accentuat că nu se neagă caracteristicile personale şi interesul tatălui, însă ataşamentul mamei faţă de copil, vîrsta, legătura emoţională mamă-copil, în raport cu avizul organelor abilitate reprezintă nişte circumstanţe esenţiale şi importante în dezvoltarea psiho-emoţională a copilului, care impune incontestabil determinarea domiciliului copilului minor cu mama.

Totodată, părțile implicate trebuie să înțeleagă că încredințarea copilului spre educația și întreținerea mamei nu trebuie interpretată ca o sancțiune la adresa tatălui și viceversa, sau copilului, iar copiii trebuie sprijiniți fără a întrerupe legăturile cu persoanele familiare ale lor. Astfel, după cum s-a reținut anterior, faptul că, în prezent copilul locuiește împreună cu mama, nu poate diminua și rolul tatălui în viața copilului, care este în drept a comunica cu el fără careva impedimente.

În lumina celor expuse, instanța de judecată ajunge la concluzia de a stabili domiciliul copilului minor cu mama Maximciuc Galina.

Subsecvent, urmează a fi respinsă cerința lui Cojocari Serghei privind determinarea domiciliului copilului minor cu tata.

Cu privire la cerința privind încasarea pensiei de întreținere

În conformitate cu alin. (1) art. 58 Codului familiei al RM părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform art. 74, 75 Codului familiei al RM, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori.

Potrivit alin. (3) art.74 Codului familiei al RM dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

În şedinţa de judecată s-a reţinut că pârâtul la moment nu participă la întreţinerea copilului, ceea ce creează o situaţie dezavantajoasă în ce priveşte dezvoltarea corespunzătoare a acestuia. Așa fiind, întrucât pârâtul s-a abținut de a prezenta probe ce ar combate argumentele reclamantei, în vederea necesității păstrării nivelului stabil de asigurare material reieșind din necesitățile copilului minor, instanţa urmează să încaseze de la pârât pensia de întreţinere în mod forţat, or, copiii minori necesită o susţinere materială permanentă.

Conform art. 76 alin. (1) din Codului familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate, precum și în alte cazuri cînd din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri este imposibilă dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau concomitent într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, conform art.75.

E de accentuat că la soluţionarea litigiilor ce au ca obiect drepturile şi interesele copiilor, instanța adoptă soluţiile sale reieşind din interesul major al copiilor şi în descreştere, va admite în calitate de probe şi stări de fapt situaţia părinţilor şi interesele acestora.

Ținînd cont de limitele pretențiilor formulate de reclamantă, se implică stabilirea cuantumului pensiei de întreținere în condiţiile art. 76 alin. (1) din Codului familiei, într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

Astfel, reclamanta pretinde la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere în sumă fixă de 4000 lei până la atingerea majoratului.

În speță, pârâtul nu recunoaște pretenția înaintată, accentuând suplimentar că cuantumul solicitat de reclamantă este excesiv, ținând cont de salariul obținut.

La soluţionarea litigiilor ce au ca obiect drepturile şi interesele copiilor, instanța adoptă soluţiile sale reieşind din interesul major al copiilor şi în descreştere, va admite în calitate de probe şi stări de fapt situaţia părinţilor şi interesele acestora.

Potrivit datelor Biroului Naţional de Statistică în anul 2023, media anuală, în oraşe mari, minimul de existenţă pentru un copil minor de vîrstă de la 7 - 17 ani, a constituit 3 542,1 lei.

Instanța notează că potrivit art.2 al Legii nr. 152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existenţă, minimul de existenţă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a **volumului minim** de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului. Iar, conform art.3 al aceleiaşi Legi, mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Prin urmare, minimul de existență nu prevede toate cheltuielile necesare pentru dezvoltarea unui copil: procurarea cărţilor, frecventarea anumitor secţii sportive sau de creație, activităţi necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copilului, de care acesta nu poate fi lipsit, or, acest fapt ar contravine interesului său superior.

E de menționat că un copil nu are nevoie doar de îmbrăcăminte, încălţăminte şi alimente, ci are nevoie şi de condiţii decente şi optime de locuit – ceea ce presupune o locuinţă adecvată creşterii unui minor, curată, mobilată şi utilată, are nevoie de o bună pregătire educaţională, de jucării, de cărţi potrivite vârstei sale şi, cel mai important, are nevoie de afecţiune şi atenţie permanentă, de cineva care să se ocupe de educaţia şi îngrijirea sa permanentă şi constantă, de cineva care să ducă şi să aducă copilul de la grădiniţă/şcoală, ori la activităţi extra curriculare, de cineva care să fie tot timpul alături de copil şi împreună cu acesta.

La fel, este mai mult decât evident că toate aceste „îndatoriri” enumerate mai sus rămân în sarcina părintelui la care a fost stabilită locuinţa minorului. Prin urmare, în circumstanțele speței este evident faptul că aceste obligații reprezintă contribuţia nemijlocită a reclamantei.

Totodată, copilul ***** este elev, a finisat clasa V-a, suplimentar frecventează secții sportive : fotbalul și înotul.

Astfel, la soluționarea litigiului dedus judecății instanța se va axa pe principiul consacrat la art.art.18,27 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului, fiind principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului și au responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Potrivit materialelor prezentate de pârât, Cojocari Serghei activează în calitate de șofer în cadrul companiei S.R.L. „INTERARSI TRANS” în baza contractului individual de muncă nr. 17-C din 01.05.2012, cu salariu de 8500 lei lunar (f.d.26,55,56) .

Așa fiind, ținînd de starea materială și familială a ambilor părinți, probatoriul administrat cu privire la cheltuielile suportate pentru educația copilului, vârsta copilului și nevoile vitale ale acestuia, instanța conchide că în prezent cuantumul pensiei de întreținere de 3000 lei unul rezonabil, capabil să asigure condiţiile de viață necesare dezvoltării normale a copilului minor.

În rest, pretențiile reclamantei urmează a fi respinse, nefiind probată necesitatea stabilirii cuantumului pensiei pretinse de 4000 lei, în special în condițiile în care ambii

părinți sunt responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și cea internațională.

În concordanță cu art. 98 Codul Familiei, pensia pentru întreţinerea copilului minor se va încasa din momentul înaintării acţiunii în instanţa judecătorească.

În conformitate cu alin.(1) art. 256 Codului de procedură civilă al RM, hotărîrea judecătorească respectivă în partea ce ţine de încasarea pensiei de întreţinere, urmează să fie supusă executării imediate, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Prin urmare, instanța consideră necesar de a încasa de la pârât în beneficiul reclamantei pensia pentru întreținerea copiilor minori în mărime fixă de 3000 (trei mii) lei lunar pentru copilul minor, începând cu data înaintării acțiunii în judecată-12.12.2023 şi până la atingerea majoratului.

Subsecvent, urmează a fi respinsă cerința lui Cojocari Serghei privind încasarea de la Maximciuc Galina în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Cu privire la cerința reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată

Norma juridică cuprinsă în art.82 Cod de procedură civilă prevede că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei civile.

Potrivit prevederilor art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În speță reclamanta a solicitat compensarea tuturor cheltuielilor suportate în legătura cu înaintarea prezentei acțiuni în justiție, compuse din taxa de stat și cheltuieli de asistență juridică.

Se reține că la materialele cauzei este anexată Nota de plată nr. 00 470009570299 din 11.12.2023 în suma 140 lei, ce conformă faptul achitării taxei de stat de către reclamanta pentru inițierea prezentului proces judiciar (f.d.2-3).

Astfel, instanța dispune compensarea din contul pârâtului a sumei vărsată de către reclamanta în bugetul de stat cu titlu de taxa de stat și anume suma de 140 lei, cuantumul stabilit de prevederile art.3 alin.(1) lit. c) Legii taxei de stat.

După cum s-a menționat supra, interesele reclamantei în fața instanței au fost reprezentate de către avocatul ales Chirilenco Svetlana împuternicită în baza mandatului avocațial MA nr. 1917009 din 29.02.2024 atașat la dosar (f.d.47). Se reține că la materialele cauzei este anexat bonul de plată seria GL nr. 429901 din 29.02.2024 eliberate de CA Chirilenco Svetlana, beneficiar fiind reclamanta Maximciuc Galina, ce atestă achitarea serviciilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei (f.d.48).

Prin prisma art. 96 al Codului de procedură civilă, instanţa de judecată arătă că dispoziţie din legea procesuală consacră expres prerogativa instanţei de a cenzura cu prilejul stabilirii cheltuielilor de judecată cuantumul onorariului convenit între părţile contractului de asistenţă juridică, prin prisma proporţionalităţii cu amplitudinea şi complexitatea activităţii depuse.

Apreciind bonul de plată și luând în considerație circumstanțele cazului, volumul de lucru efectuată de avocat, numărul ședințelor lucrative, instanța consideră probată suportarea cheltuielilor și constată rezonabilitatea sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru acordarea asistenței juridice în cadrul acestui dosar și care urmează a fi încasate din contul pârâtului, cuantum pe care instanța îl apreciază ca fiind real, necesar și rezonabil.

Cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de instanță

Potrivit art.98 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Astfel, în baza normei enunțate mai sus, reclamanta fiind scutită prin lege (art.85 alin.(1) lit.a) CPC) de plata taxei de stat, corespunzător suma de 1080 lei va fi încasată de la pârâtul Cojocari Serghei în bugetul de stat în virtutea art.art.87,88, 98 CPC, art.4 alin. (1) pct.1) din Legea taxei de stat în redacția legii la momentul depunerii acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.238-241 CPC al R.M. instanţa de judecată,

hotărăşte:

Se respinge acțiunea reconvențională înaintată de Cojocari Serghei către Maximciuc Galina, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Rîșcani mun.Chișinău privind determinarea domiciliului copilului minor cu tata, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Maximciuc Galina.

Se desface căsătoria încheiată la 14 octombrie 2011 între Cojocari Serghei și Maximciuc Galina la OSC sect.Rîșcani mun.Chișinău şi trecută în Registrul de stare civilă sub nr.1043.

Se va încasa de la Cojocari Serghei și Maximciuc Galina în beneficiul statului taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorţ în cuantum de 500% din unitatea convenţională stabilită în Republica Moldova, de la fiecare.

Se determină domiciliul copilului minor ***** (IDNP ***** d.n.10.10.2012) împreună cu mama, Maximciuc Galina (IDNP *****).

Se încasează de la Cojocari Serghei (IDNP *****) în beneficiul reclamantei Maximciuc Galina (IDNP *****) pensia pentru întreținerea copilului minor *****, în mărime fixă de 3 000 (trei mii) lei lunar, începând cu data înaintării acțiunii în judecată - 12.12.2023 şi până la atingerea majoratului copilului.

Se încasează de la Cojocari Serghei (IDNP *****) în beneficiul reclamantei Maximciuc Galina (IDNP *****) suma de 140 (una sută patruzeci)lei cu titlu de taxa de stat, suma de 5000 (cinci mii)lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest pretențiile reclamantei se resping, ca neîntemeiate.

Se încasează de la Cojocari Serghei (IDNP *****) în beneficiul statului taxa de stat în suma de 1080 (una mie optzeci) lei.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere, se execută imediat la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul /semnătura/ Lupașcu Natalia